

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
26 oktober 2007		EP/MW / 7124192	

Onderwerp

Antwoorden op de vragen van lid Crone en lid Van Dam (beiden PvdA) over de overname van Orange door T-Mobile

Bijgaand zend ik u de beantwoording van de vragen van het lid Crone en het lid Van Dam (beiden PvdA) aan de Minister van Economische Zaken over de overname van Orange door T-Mobile. (Ingezonden 5 oktober 2007, nr. 2070801640)

1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de overname van Orange door T-Mobile, en het feit dat daardoor een tripolie op de Nederlandse markt ontstaat voor mobiele telefonie? ¹

Antwoord:

Ja, ik ben op de hoogte van die berichtgeving.

2

Deelt u de mening van de auteur dat door de verminderde concurrentie de consument de komende jaren duurder uit zal zijn, en dat bijvoorbeeld de gratis mobiele telefoons zullen worden geschraapt?

Antwoord:

Nee, deze mening deel ik niet. Het is aan de bevoegde mededingingsautoriteit - in dit geval de Europese Commissie - om te beoordelen of een voorgenomen concentratie zal leiden tot een significante beperking van de daadwerkelijke mededinging. De Europese Commissie is van mening dat dit bij de overname van Orange door T-Mobile niet het geval is.

---

¹ Het Financieele Dagblad, "En toen waren er drie", 1 oktober 2007

Bezoekadres	Doorkiesnummer	Telefax
Bezuidenhoutseweg 30	(070) 379 6623	(070) 379 6094

Hoofdkantoor	Telefoon (070) 379 89 11	Behandeld door
Bezuidenhoutseweg 30	Telefax (070) 347 40 81	T.D. Stroband
Postbus 20101	Email ezpost@minez.nl	
2500 EC 's-Gravenhage	Website www.minez.nl	Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

3

Hoe beoordeelt u de gevolgen voor de markt voor mobiele telecommunicatie van de overname van Orange door T-Mobile?

Antwoord:

Het is niet aan mij om de gevolgen van een overname te beoordelen. Zoals ik hierboven heb aangegeven laat ik dit over aan de daartoe bevoegde mededingingsautoriteit. De Europese Commissie, die in deze zaak bevoegd was, heeft in haar beoordeling van de concentratie de gevolgen voor de Nederlandse retail- en wholesalemakten voor mobiele telefonie uitgebreid geanalyseerd. In deze beoordeling is onder meer expliciet onderzocht of het wegvallen van een concurrent zal leiden tot verminderde concurrentie, bijvoorbeeld door middel van coördinerend gedrag tussen de resterende aanbieders. De Commissie is hierbij tot de conclusie gekomen dat de overname de concurrentie op geen van de betrokken relevante markten in gevaar brengt.

4

Deelt u de mening dat op elke markt gestreefd moet worden naar het voorkomen van oligopolies en dat derhalve de reductie van het aantal aanbieders op de markt voor mobiele telefonie onwenselijk is?

Antwoord:

Het is belangrijk te bedenken dat oligopolies niet ongebruikelijk zijn in de economie en in sommige gevallen de meest efficiënte schaal van productie op de markt opleveren. Ook binnen oligopolies kan sprake zijn van felle concurrentie. De gedachte dat oligopolies per definitie 'kwaliijk' zijn, bestrijd ik dan ook.

Het concentratietoezicht zoals neergelegd in de Mededingingswet ziet derhalve in algemene zin niet op het voorkomen van oligopolies. Wel wordt bij het concentratietoezicht beoordeeld of een voorgenomen concentratie zal leiden tot een significante beperking van de daadwerkelijke mededinging, ook in het geval van oligopolies.

Ik zie een vermindering van het aantal aanbieders op de markt voor mobiele telefonie daarom ook niet noodzakelijkerwijs als onwenselijk. Dit is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval. De Europese Commissie heeft geoordeeld dat de specifieke omstandigheden van deze overname de concurrentie op de genoemde markten niet in gevaar brengt.

Waar het de telecommunicatiemarkt betreft wil ik voorts wijzen op de prominente rol van de sectorspecifieke toezichthouder OPTA. Zo heeft de OPTA de bevoegdheid om zelf zogeheten relevante markten af te bakenen en vervolgens passende verplichtingen op te leggen aan partijen met aanmerkelijke marktmacht.²

5

Waarom is deze overname slechts beoordeeld door de Europese Commissie en niet door de Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)?

---

² Telecommunicatiewet, hoofdstuk 6

Antwoord:

Of de NMa dan wel de Europese Commissie de bevoegde mededingingsautoriteit is, is mede afhankelijk van de vraag of de concentratie een communautaire dimensie heeft. Meer specifiek is dit het geval wanneer de totale omzet die wereldwijd door de betrokken ondernemingen tezamen is behaald meer dan 5 miljard euro bedraagt én ten minste twee van de betrokken ondernemingen elk afzonderlijk een totale omzet hebben behaald van meer dan 250 miljoen euro, tenzij elk van de betrokken ondernemingen meer dan tweederde van haar totale omzet binnen de Gemeenschap in dezelfde lidstaat behaalt.³ De overname van Orange door T-Mobile voldeed aan deze vereisten, onder meer doordat T-Mobile onder zeggenschap van het internationaal opererende Deutsche Telekom valt. Zodoende is de overname niet door de NMa, maar door de Europese Commissie beoordeeld.

Indien een concentratie significante gevolgen dreigt te hebben voor de Nederlandse markt of een deel daarvan, kan de Europese Commissie op basis van art. 9 van de EG-Concentratieverordening op verzoek van de NMa de zaak naar haar doorverwijzen. De NMa zag in deze zaak geen aanleiding voor het indienen van een dergelijk verzoek, aangezien geen significante gevolgen voor mededinging op Nederlandse markt werden verwacht.

6

Hoe kunt u bevorderen dat ook nog een beoordeling door de NMa plaats zal vinden in de vorm van een concentratietoets?

Antwoord:

Een dergelijke tweede beoordeling door de NMa kan ik niet bevorderen. De EG-concentratieverordening biedt hiervoor geen ruimte. Ik zie hiertoe ook geen aanleiding. Concentraties van ondernemingen die opereren in een of meer lidstaten worden slechts eenmaal op mededingingsrechtelijke gronden getoetst. Dit voorkomt ondermeer overmatige administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Voor de verdeling van zaken tussen de Europese Commissie en de mededingingsautoriteiten van de verschillende lidstaten verwijs ik graag terug naar mijn antwoord op vraag 5.

7

Is de huidige Mededingingswet toereikend voor het tegengaan van (de negatieve effecten van) oligopolies?

Antwoord:

Ja, de Mededingingswet heeft verschillende instrumenten om mogelijk negatieve gevolgen van oligopolies op de Nederlandse markt tegen te gaan. Het concentratietoezicht door de NMa is een belangrijk middel om ongewenste concentraties tegen te gaan, onder meer door het ontstaan van problematische oligopolies te voorkomen.

Tevens heeft de NMa de mogelijkheid om ongewenste gevolgen van reeds bestaande

---

³ Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen.

oligopolies te bestrijden. Zo kan de NMa op basis van artikel 24 van de Mededingingswet machtsmisbruik van bedrijven met een - al dan niet gezamenlijke - dominante positie bestraffen. Daarnaast kan de NMa op basis van artikel 6 van de Mededingingswet bedrijven bestraffen die zich schuldig maken aan afspraken of gedragingen die ertoe strekken of tot gevolg hebben dat de mededinging wordt beperkt. De Europese Commissie beschikt over een overeenkomstig instrumentarium en kan, waar bevoegd, ingrijpen indien zij hiertoe aanleiding ziet.

8

Is het waar dat sinds de oprichting van de NMa in 1998 slechts een handjevol fusies en overnames door de NMa is tegengehouden?

Antwoord:

De NMa heeft sinds haar oprichting in 1998 in totaal 2 concentraties verboden. Daarnaast heeft de NMa aan 15 concentraties haar goedkeuring pas verleend nadat de meldende partijen in de eerste of tweede fase zogenaamde remedies hadden voorgedragen. Remedies zijn voorwaarden die aan de goedkeuring van de concentratie worden gekoppeld om mededingingsproblemen die als gevolg van de concentratie zouden ontstaan te voorkomen. Voorts hebben in 14 gevallen de meldende partijen hun fusieaanvraag ingetrokken, dan wel niet ingediend, nadat de NMa oordeelde dat hiervoor een vergunning was vereist.

Ten slotte wil ik er op wijzen dat ondernemingen in Nederland zich terdege bewust zijn van de fusietoetsing door de NMa. Uit onderzoek uitgevoerd in 2005 bleek dat destijds bijna 20 procent van de fusieplannen van ondernemers niet of in gewijzigde vorm doorgang vond, omdat bedrijven en hun adviseurs bij de uitwerking ervan vooruitliepen op de verwachte reactie van de NMa.⁴

9

Biedt de Mededingingswet de NMa wel voldoende mogelijkheden om een effectief concentratietoezicht te houden? Zo ja, waarom treedt de NMa dan zo zelden daadwerkelijk op tegen concentratie? Zo neen, welke verbetermogelijkheden ziet u?

Antwoord:

Ja, de Mededingingswet biedt de NMa voldoende mogelijkheden om effectief concentratietoezicht te houden. Ik ben daarnaast van mening dat de NMa deze mogelijkheden op een effectieve manier benut. Hiervoor verwijs ik naar mijn antwoord op vraag 8.

10

Is het waar dat de boete voor het ontduiken van de concentratietoets (circa 20.000 euro) veel te laag is in vergelijking tot de grote financiële belangen die een rol spelen? Hoe kunt u bevorderen dat deze boete wordt verhoogd?

Antwoord:

---

⁴ Onderzoek naar anticipatie op concentratiecontrole, Twynstra Gudde (2005)

De boete voor het niet melden van een voorgenomen concentratie voor toetsing door de NMa is met de inwerkingtreding van de wijziging van de Mededingingswet per 1 oktober jl. reeds aanzienlijk verhoogd. De maximale boete hiervoor is verhoogd van €22.500 naar €450.000. Indien de jaaromzet van de betreffende onderneming(en) hoger is dan € 4,5 miljoen, dan is de maximale boete 10% van de jaaromzet.⁵

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven

---

⁵ Boetecode van de Nederlandse Mededingingsautoriteit